

Ο ΔΙΣΚΟΣ ΤΗΣ ΦΑΙΣΤΟΥ ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΑΙ ΕΝΟΡΧΗΣΤΡΩΣΗ

Ο Δίσκος της Φαιστού το πρώτο πήλινο CD-ROM στον κόσμο. Η κρητική γη το φύλαξε τέσσερις περίπου χιλιάδες χρόνια στα σπλάχνα της μέχρι που η αρχαιολογική σκαπάνη στο φως τον έφερε. Ένα γραπτό που για πολλά χρόνια μας ενέπαιζε μικροί μπροστά σ' αυτό, τα γραφόμενά του δεν μπορούσαμε να κατανοήσουμε, μέχρι που η στιγμή και για αυτό έφτασε. Είναι ένα κείμενο με πολλές εικόνες από την δράση των ανθρώπων στην καθημερινότητά τους, ο συγγραφέας αυτού πολύ εύστοχα ιστορεί και απεικονίζει με έντονα χρώματα πρόσωπα και πράγματα, είναι ένας άνθρωπος υπεύθυνος με διοικητική θέση στις καθημερινές δράσεις, ίσως όμως να είναι ταυτόχρονα και ιεροφάντης οπότε γνωρίζοντας την τέχνη του ιερατικού λόγου, μέσα στο ίδιο κείμενο καταθέτει μυστικιστικά και αυτά που μέλει γενέσθαι κατά τον επερχόμενο Σάρο ως αλλαγή εποχής. Η κατάκτηση της αλήθειας της γνώσης πολλών πραγμάτων και όχι μόνον κρύβεται στους στίχους του. Είναι το τεκμήριο που αποδεικνύει ότι οι Πανέλληνες του 1900 πΧ. εκτός από την Μυκηναϊκή κοινή γνώριζαν και το Κρητομινωικό ιδίωμα ως Ελληνικό λόγο και το χρησιμοποιούσαν στις καθημερινές τους συναλλαγές (πρακτικά 2ου Παγκόσμιου Γλωσσολογικού Συνεδρίου για την Διεθνοποίηση της Ελληνικής Γλώσσας σελ. 201). Η ανάγνωση πλέον του δίσκου για αυτό περίτρανη απόδειξη είναι.

Τα πρόσωπα που πραγματεύεται: α) ο Έγκριτος, ο σπουδαίος και αποδεκτός από όλους ηγέτης που δεν είναι όμως Βασιλεύς. β) Ο Μηχανικός του Εργοταξίου στον ναύσταθμο που είναι μάλιστα γυναίκα πολυτάλαντη. γ) Ο Γενικών Καθηκόντων επιστάτης που έχει στην ευθύνη του τις εντολές για τις κατασκευές στον ναύσταθμο. δ) Οι απλοί εργαζόμενοι, οι άνθρωποι του μόχθου στην καθημερινότητά τους με τα συν και τα πλην που ανάλογα με την προσωπική τους φιλοσοφία είναι υποδειγματικοί ή ράθυμοι. Όλοι οι παραπάνω μέσα στους στίχους από τα δύο τραγούδια απεικονίζονται ως υπάρξεις και ζωγραφίζονται ως προσωπικότητες άλλοτε φωτεινές και άλλοτε όχι και τόσο γιατί οι ράθυμοι δεν έλειψαν ποτέ και όλα αυτά με ένα τόσο καθαρό και κρυστάλλινο τρόπο που η σημερινή κοινωνία μας ωχριά μπροστά στους κανόνες του τότε.

Στην προσπάθειά μου να αγγίξω τον δίσκο, έπρεπε πρώτα να αποδώσω φωνητικά όλα τα ιδεογράμματα. Ερευνώντας στο διαδίκτυο για αυτό, εργασίες προτέρων ερευνητών μελέτησα, στον ιστότοπο Δαιδαλικά πήρα την απάντηση για αυτό που έψαχνα, εκεί ο κ. Γκάρεθ Όουενς καταθέτει τα αποτελέσματα των μελετών της ομάδας του. Είναι μια ομαδική δουλειά των κ. Γκάρεθ Όουενς ΤΕΙ Κρήτης και Τζόν Κόλεμαν του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης. Όπως είπα και στην χθεσινή εισήγηση μου, στα κείμενα που άλλοι πριν από εμένα έχουν καταπιαστεί, συνεχίζω στην προσπάθεια τους. Συλλαβάρια πλέον φωνητικών αξιών μορφοποίησα και το τροποποίησα κατά τέτοιο τρόπο, ώστε ενώ αποδίδεται με

Λατινικούς ήχους από τους προτέρους ερευνητές, να αποδίδει αυτά που η Ελληνική Γλώσσα απαιτεί κατά τους δικούς της συντακτικούς και γραμματικούς κανόνες. Ούτως ή άλλως τα πάντα κατά κανόνα είναι θέμα αρμονίας, αρμονία του λόγου, αρμονία του ήχου, αρμονία της μουσικής, αρμονία του σύμπαντος. Οι φωνητικές αξίες που αυτή η ομάδα απέδωσε εμφανίζονται ηλεκτρονικά με χρωματισμένους κόκκινους Λατινικούς χαρακτήρες δίπλα στο κάθε εικονίδιο, ιδεόγραμμα ή φθογγόγραμμα ή όπως αλλιώς θέλει ο καθένας να τα αποκαλεί. Δύο από αυτές τις φωνητικές αξίες τις άλλαξα φωνητικά και τις απέδωσα διαφορετικά μέσα από τον δικό μου τρόπο προσέγγισης των ιδεογραμμάτων και τέσσερα ιδεογράμματα τα οποία δεν ήταν φωνητικά αναγνωρισμένα τα έδωσα ήχο για πρώτη φορά, ο ήχος αυτών φαίνεται στην στήλη που παραθέτω στο κεφάλαιο Συλλαβάρι των φωνητικών αξιών, στο βιβλίο μου "ο δίσκος της Φαιστού". Το συλλαβάρι των φωνητικών αξιών μορφοποίησα κατά τέτοιο τρόπο ώστε να είναι πιο κοντά και να προσεγγίζει τους Λατινικούς ήχους. Γιατί η Ελληνική γλώσσα με τα πολλά ομόηχα φωνήεντα και τους τόσους διφθόγγους, τα απαρέμφορα και τις κάθε είδους καταλήξεις δεν είναι δυνατόν απόλυτα να προσεγγισθεί από την Λατινική εκφορά του λόγου. Κατά την ανάγνωση εμφανίζεται ακουστικά ο ήχος του παλαιού δασέως συμφώνου κόπα (®), το οποίο ο κλασσικός λόγος απέβαλλε.

Το επόμενο βήμα μου: Χωρίζω τις φθογγομάδες έτσι όπως ο συγγραφέας τους τις περικλείει στις κυψέλες που

μορφοποιεί χαρακτηριστικά επάνω στον δίσκο και σε κάθετη στήλη τις παραθέτω, ακριβώς από δίπλα παραθέτω και τις αντίστοιχες φωνητικές αξίες. Είναι πλέον πανεύκολο, ανά εικονίδιο έχεις τον ήχο και έτσι είτε από έξω προς τα μέσα, την περιφέρεια δηλαδή διαβάζεις προς το κέντρο, είτε από το κέντρο κάνεις το ίδιο προς την περιφέρεια γίνεται εφικτό. Από τις φθογγομάδες ανάλογα με τα εικονιζόμενα ιδεογράμματα κάθε φορά αποδίδεται τότε μία λέξη, άλλες φορές δύο ή και περισσότερες, αυτό φαίνεται από την ανάγνωση. Σε κάποια ιδεογράμματα υπάρχει και μία επί πλέον χαραγή, αυτή κατά την άποψή μου αποτελεί αρχή κύριας ή δευτερευούσης πρότασης.

Αποδεχόμενος την θέση των κ. Όουενς-Κόλεμαν ξεκίνησα προσπάθεια ανάγνωσης από την περιφέρεια προς το κέντρο, παρ' όλο που προβληματίζομαι, πως είναι δυνατόν να γράφεις χωρίς ελεύθερο χώρο. Όταν γράφεις από το κέντρο προς την περιφέρεια ακόμα και αν δεν φτάσει η επιφάνεια του πηλού μπορείς να προσθέσεις κι άλλον. Αυτό που από την ανάγνωση μορφοποιήθηκε ως ήχος δεν απέδωσε φωνητικά λέξεις ή προτάσεις. Στην δεύτερη προσπάθειά μου από το κέντρο προς τα έξω παραθέτοντας τις φωνητικές αξίες από τις φθογγομάδες την μία δίπλα στην άλλη έκπληκτος βλέπω να ξεδιπλώνεται μπροστά μου ένα κείμενο απόλυτα κατανοητό από εμένα. Δεν είχα ούτε μία άγνωστη λέξη και δεν χρειάστηκε να κάνω ούτε μία εικασία. Η ροή του λόγου συμπλήρωσε την φωνητική αξία του φθαρμένου ιδεογράμματος και έχω πλέον ολοκληρώσει την ανάγνωση του κειμένου. Η φωνητική

εκφορά των ιδεογραμμάτων παραδειγματικά απλοποιημένη κατατίθεται για να γίνει αντιληπτή και μορφοποιεί λέξεις απόλυτα κατανοητές, άλλες του Κλασσικού λόγου και άλλες του Ποντιακού, αυτές με την σειρά τους προτάσεις δημιουργούν. Έτσι μορφοποιείται ένα κείμενο το οποίο διέπεται από συντακτικούς και γραμματικούς κανόνες του Κλασσικού και του Ποντιακού λόγου ταυτοχρόνως. Απόλυτα κατανοητό κατά τις έννοιες του από εμένα. Το κείμενο και από τις δύο όψεις του δίσκου αποδίδεται συνολικά από εμένα με (111) λέξεις. Από αυτές οι (42) υπάρχουν σε όλα τα σοβαρά λεξικά της Ελληνικής Γραμματείας. Οι περισσότερες είναι Ομηρικές, ενώ πέντε λέξεις έχουν Δωρική εκφορά. Οι υπόλοιπες (69) λέξεις υπάρχουν στον λόγο που ο Σαρπηδόνας μεταλαμπάδευσε στην Μικρασία και που σήμερα λέγεται Ποντιακή διάλεκτος.

Θεωρώ τον εαυτό μου πολύ τυχερό γιατί αυτός ο λόγος που μου παραδόθηκε ως γοννεϊκή παρακαταθήκη έχει αφετηρία και μήτρα του τον Μινωικό λόγο μαζί με την Χετταϊκή εξέλιξη του ως συνέχεια και μετά συμπληρώνεται με Ομηρικά, Δωρικά, Αιολικά και Ιωνικά στοιχεία από τους μετέπειτα αποίκους. Είναι ο λόγος που ο Σαρπηδόνας από την Κρήτη έφερε και τον διέδωσε στην Μικρασία. Μέσα από τα γραμμικά κείμενα που διάβασα και ερμήνευσα και μέσα από τα κείμενα του δίσκου, περίτρανη για αυτό που ισχυρίζομαι έχω πλέον απόδειξη, είναι οι ίδιες οι λέξεις των κειμένων που το καταμαρτυρούν

Ας αναγνώσουμε λοιπόν τους στίχους του δίσκου.

Ανάγνωση Κειμένου Πρώτης Πλευράς (Νεωρίου έργα)

Τιντήν φανάν ποιάου. Τήνα τοι δίδει τυρουργεί κύπην.
Νοτίν νηάου ζω. Ερίου νάπτει, τι διττήν τεριουτεί φανάν
πιβά, νοτίν νηάου ζω. Τιντιάου, πάνω αού, νοτίν νηάου.
Γέβα, ποιεί, σάρρει, ραττιδεί, γεια®ειάου ρύου ταζεί.
Τενέν Ε.Ε.(εκλεκτήν) αού γεικεί φάβας τουνειριάει,
τέτου έτι φαγείν. Ραΐζω ρείου για πατήσω, σαρηγιέβα.
Τιαριού ναζεί και νε εσά πα φάζω. Πουναριάει τεττή
διβά, τι, τουζοκαίει.

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΠΡΩΤΗΣ ΠΛΕΥΡΑΣ (Νεωρίου έργα)

Φανό να αποδέχεται ταλάντωση κατασκευάζω, εκείνη πράγματι, δίδει λεπτομέρειες για την κατασκευή του κυπέλου. Στην υγρασία του πλοίου ζω. Διαφωνεί και βάζει πόδι για κάτι, διπλή στήνει για τον φανό θήκη να επιβάλλεται μέσα ο φανός. Στην υγρασία του πλοίου ζω. Ταρακουνιέμαι επάνω αυτού στο υγρό πλοίο. Το απολαμβάνω, αυτή κατασκευάζει, αγωνίζεται και ξεμπροστιάζει τους καλοπερασάκηδες περιφρουρώντας τους και κάνοντάς τους παρατηρήσεις. Καρπό Α.Α.(εκλεκτό) για αυτούς υποθέτει να βρει ονειρεμένης φάβας, και παραθέτει επιπλέον όταν φάνε στο γεύμα. Βρίσκω ανακούφιση αναλούμενος να την πατήσω και να

την λιώσω και να την ροδίσω στο ψήσιμο
(μαγείρεμα). Δίπλοκο-δίκορφο κόλπο και ούτε από τα
δικά σου να ταΐσω. Με πηγή την πατρική εξουσία για
οτιδήποτε βοεί ως εργαζόμενη μέλισσα

Ανάγνωση Κειμένου Δευτέρας Πλευράς
(Φαιστεία κοτάνα υμνώ σε)

Κιουζού ζιπά ρυράει τε βαβακαίει. Κιουζού τεντανά
τειαπακαίει. Καιριά κου ντά κουριουντεί. Βαριού
ρατταβακαίει, ρηακουκαίει. Γύγειω ρύου ναζού χαβαεί,
ρηακουκαίει. Νασάν ρυράει τε βαβακαίει, ρηακουκαίει.
Γύγειω ρύου ναζού χαβαεί, φύρει κεναρακαίει. Τητού
σιγής, τεντά σηκαίει. Ταιριά κου νεριουντεκαίει. Νοέβα
κοιτύ ντηβά, σατουνβακαίει, ποιάου αού τιντιάου και
του (Ε) ριουγεί πα καίει.

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΔΕΥΤΕΡΑΣ ΠΛΕΥΡΑΣ
(Της Φαιστου νεάνιδα υμνώ τις χάρες σου)

Η κοπέλα ολοκληρωμένα, άρτια παίζει τον αυλό της
και τραγουδάει. Η κοπέλα ρυθμικά, με αλληλουχία
χτυπά τις παλάμες της, ανάλογα και τι διακωμωδεί
βαριές εκφράσεις ρίχνει. Φθείρει διά του ακούσματος,
κοινολογώντας έργα και ημέρες. Ορθώς, φθείρει
χαριτολογώντας επάνω στο τραγούδι. Φθείρει διά του
ακούσματος, κοινολογώντας έργα και ημέρες. Χαρά της,
παίζει τον αυλό της και τραγουδάει.

Φθείρει διά του ακούσματος, κοινολογώντας έργα και ημέρες. Ορθώς, φθείρει χαριτολογώντας επάνω στο τραγούδι. Τους ανακατεύει από την αρχή του έργου, δεν σιωπά, πιέζει, σταθμίζει και στιγματίζει ονοματίζοντας αυτά που σιχαίνεται καυστικά. Το αντιλαμβάνομαι, τον κοιμώμενο ως απαστράπτουσα κυρία πιέζει με λόγια, να ενεργήσει και αυτός τον ταρακουνεί. Και του (Ε) Εγκρίτου (του Σπυδαίου και αποδεκτού από όλους) τα συναισθήματα παγώνει και δι' αυτού του τρόπου του καίει τα σωθικά, την ψυχή.

Επειδή στα κείμενα εμφανίζεται ο ίδιος στίχος κατ' επανάληψη αυτό ώθησε την σκέψη μου ότι μπορεί αυτός ο στίχος να αποτελεί ρεφρέν. Τονικά επαναλαμβάνοντάς τον, κατανόησα την αρμονία του. Το μέτρο του, προσδιόρισε τον τονισμό. Έτσι το ρεφρέν απέδωσε αρμονία μουσικής κλίμακας. Αυτό συμβαίνει και από τις δύο όψεις. Αντιλαμβάνομαι πλέον ότι έχω να κάνω με δύο τραγούδια. Είναι δύο τραγούδια με τον αρχαιότερο στίχο στον κόσμο. Την πλευρά του δίσκου που αναφέρεται στην δράση του ναύσταθμου, την ονομάζω << Νεωρίου έργα >>. Ο σκοπός αυτού του τραγουδιού έτσι όπως εγώ τον εμπνεύστηκα, παίζεται και χορεύεται από τότε μέχρι σήμερα και στην Κρήτη και στον Πόντο. Στην Κρήτη λέγεται <<σιγανός >>, στον Πόντο λέγεται <<ομάλ-ομαλός >>. Είναι ένας απλός Απολλώνιος χορός του ήθους. Η άλλη όψη που αναφέρεται στα χαρίσματα της επιβλέπουσας Μηχανικού την ονομάζω <<Φαιστεία κοτάνα υμνώ σε >>, της Φαιστού νεάνιδα υμνώ τις χάρες σου. Είναι και αυτός ένας Απολλώνιος χορός που

χορεύεται στον Πόντο και λέγεται <<τίκ>>, ορθός στητός με πέντε μονά βήματα λατρευτικός χορός και μοιάζει ίσως λίγο μουσικά και χορευτικά με αυτόν που στην Κρήτη τον λένε <<Λαζώτη>>, ο χορός από την Χώρα της Λαζικής, τον Πόντο.

Από την μελέτη των κειμένων εξάγονται πολλά πολιτιστικά και πολιτισμικά συμπεράσματα. Οι Μινωίτες είναι μία κοινωνία που λειτουργεί με αρχές και κανόνες. Η ισονομία και η ισοπολιτεία από τα κείμενα είναι απολύτως εμφανής. Η αρχή του ότι, εκεί που δουλεύουμε μας ταΐζουν, κατά παράδοση έφτασε και μέχρι τις μέρες μας και στην Κρήτη και στον Πόντο. Οι σχέσεις είναι απόλυτα ξεκάθαρες, ο εργατικός επαινείται και ο ράθυμος καυτηριάζεται για να ενεργήσει και αυτός. Ο κάθε πολίτης μπορεί διά λόγου να κρίνει και να καυτηριάσει τα πάντα ακόμα και τον Έγκριτο, στα πλαίσια της απόλυτης Δημοκρατίας. Η τροφή είναι μαγειρεμένο φαγητό και μάλιστα σοταρισμένο θα έλεγα, με την σημερινή ορολογία. Οι Μινωίτες γνωρίζουν την θρεπτική αξία των σπόρων και τους έχουν ενταγμένους στην διατροφή τους. Γνωρίζουν ότι η ψυχαγωγία ενεργεί θετικά στον ψυχισμό του ανθρώπου και τραγουδούν μορφοποιώντας με τον αυλό τους σκοπούς που συνοδεύονται με στίχους απλής αναφοράς και πολιτικής συμπεριφοράς. Η υπεύθυνη Μηχανικός ασκεί πολύπλευρη πολιτική και επιβάλλεται πρώτα με το παράδειγμα, μετά με την παραίνεση, κάποιες φορές αν χρειαστεί πειθαναγκάζει κιόλας και κρίνει αυστηρά. Αυτό είναι η απόδειξη ότι η κοινωνία τους λειτουργεί με

αρχές και κανόνες πολλών πραγμάτων και αυτές καταθέτω όπως εγώ τις έχω κατανοήσει ως προεκτάσεις του δίσκου: α) Η διά των έργων προσέγγιση του θείου δικαίου, β) Ο διά της θέασης προβληματισμός και εμπέδωση, γ) Ο διά του θεάτρου παραδειγματισμός, δ) Ο ίδιος ο δίσκος ως κύκλος και η προβολή του στο σύμπαν, ε) Ο κοχλίας, ως φυσικών διεργασιών εργαλείο και οι δράσεις του, στ) Τα ιδεογράμματα και οι επί πλέον μυστικιστικές αυτών προεκτάσεις, ζ) Ο δίσκος ως εργαλείο σύνδεσης παρελθόντος και μέλλοντος. Για αυτό ο δίσκος πέραν της Κλασσικής ανάγνωσης του, δια του ιερατικού τρόπου γραφής επιδέχεται και άλλες αναγνώσεις. Ο αρχαίος πρόγονός μου δίδαξε <<τα σύμφωνα δίδουσι την ουσίαν και τα φωνήεντα την ιδιότητα>>. Αναγνώθοντας ιερατικά και μυστικιστικά τα υπάρχοντα σύμφωνα του κειμένου έγνωσα τις αρχές και τους κανόνες του Μινωίτη Πολεμιστή και στο αντίγνωμον μετά την έλευση του επερχόμενου Σάρου τον ερχομό του νέου Ηγήτορα στην Μινωική Κρήτη και τα νέα δόγματα αυτού.

Από την ανάγνωση των παραπάνω κειμένων προκύπτουν απόλυτα και αδιαπραγμάτευτα, τα παρακάτω γλωσσολογικά και γραμματικά συμπεράσματα για τον λόγο των Μινωιτών. Είναι ο αρχαϊκός Ελληνικός λόγος και περιέχει ως στοιχεία του, την Ομηρική, την Δωρική, την Αιολική και την Ιωνική. Ο Ποντιακός λόγος, είναι η μόνη πιστή θυγατέρα αυτού του παλαιού λόγου και κρατά αναλλοίωτα όλα τα στοιχεία του, παρά την όποια εξέλιξη του και αυτό τον

καθιστά κλειδί ανάγνωσης και ερμηνείας όλων των κειμένων αυτής της εποχής. Είναι ο Κρητομινωικός λόγος του Σαρπηδόνα που έφτασε μέχρι τις μέρες μας.

